

Actualisatie inkoop- en aanbestedingsbeleid van De Fryske Marren

De directie besluit om het inkoop- en aanbestedingsbeleid van De Fryske Marren op twee punten te actualiseren:

1. Benoemen van het uitvoeringsprogramma circulaire economie in het inkoopbeleid.
2. Te kiezen voor enkelvoudig aanbesteden voor opdrachten met een waarde tussen €25.000,- en €50.000,- en dit vast te leggen in het beleid.

Was/wordt lijst

1. **Was/wordt bij besluit 1:** Benoemen van het uitvoeringsprogramma circulaire economie in het inkoopbeleid.

H4 'Maatschappelijk verantwoord inkopen en ethische uitgangspunten'

In het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid begint hoofdstuk 4 'Maatschappelijk verantwoord inkopen en ethische uitgangspunten' op bladzijde 9. De volgende tekst stellen we voor ter vervanging van de oude tekst in het inkoopbeleid, vanaf 'De Gemeente heeft een duurzaamheids-programma vastgesteld op d.d. 17 november 2021.' tot paragraaf 4.2 'Integriteit'.

NIEUWE TEKST H4 INKOOPBELEID

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid vindt aansluiting bij het duurzaamheidsprogramma en het daarop volgende uitvoeringsprogramma, door de zeven pijlers van de circulaire economie in acht te nemen bij inkopen. Deze zeven pijlers zijn:

- Hoogwaardig hergebruik materialen
- Culturele diversiteit
- Hernieuwbare energiebronnen
- Gezondheid & welzijn
- Duurzame waterwinning
- Toegevoegde waarde
- Ondersteunen biodiversiteit

We hanteren hierbij de Friese definitie van circulair inkopen (Vereniging Circulair Friesland):

"Een product is circulair ingekocht wanneer er op technisch inhoudelijk gebied (energie en materialen) verbeteringen zijn, wanneer er procesmatige afspraken zijn gemaakt over het borgen van circulariteit en wanneer er financiële prikkels zijn die circulariteit stimuleren.

Daarbij dient er geen negatief effect plaats te vinden aan de andere aspecten van een circulaire economie: water, biodiversiteit, gezondheid & welzijn, cultuur & maatschappij, en andere vormen van waarde."

Let op: binnen het werken volgens de Friese definitie van Circulair inkopen is ook aandacht voor thematiek als: biobased inkopen, ketenverantwoordelijkheid (ISV, Internationale Sociale Voorwaarden).

De gemeente heeft een aantal concrete keuzes gemaakt die voortvloeien uit, of aansluiten bij de het werken vanuit de Friese definitie:

1. Klimaatbewust inkopen: De voorkeur gaat uit naar inkoop van lokale duurzaam geproduceerde en/of zelf opgewekte energie.
2. CO2 reductie: Per 1 januari 2021 nodigt de Gemeente bij RAW-bestekken alleen nog maar Ondernemers uit die trede 5 zijn gecertificeerd.
3. Social Return: werken conform de Friese Eis, zie ook www.sroifryslan.nl.

OUDE TEKST H4 INKOOPBELEID

Sociale, ecologische en economische aspecten kunnen worden vertaald in specifieke MVI-thema's, waaronder:

Klimaatbewust inkopen

De Gemeente onderschrijft het Klimaatakkoord van Parijs (2015) waarin 195 landen afspraken om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden. De Gemeente wil stappen maken naar een klimaat neutrale bedrijfsvoering binnen de Gemeente (zoals in energie, mobiliteit en materiaalgebruik).

De voorkeur gaat uit naar inkoop van lokale duurzaam geproduceerde en/of zelf opgewekte energie.

Daarnaast worden ook Ondernemers aangespoord tot CO2-reductie. Per 1 januari 2021 nodigt de Gemeente bij RAW-bestekken alleen nog maar Ondernemers uit die trede 5 zijn gecertificeerd¹. De gemeente zelf is trede 4 gecertificeerd (zie ook: <https://www.defryskemarren.nl/co2-prestatieladder>).

Biobased inkopen

Bij biobased inkopen worden producten ingekocht die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt. Het gebruik van fossiele grondstoffen wordt teruggedrongen, waardoor de transitie naar een koolstofarme economie wordt ondersteund. De Gemeente streeft ernaar daar waar mogelijk en gewenst biobased producten in te kopen.

Circulair inkopen

Bij circulair inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om productie en (her)gebruik van producten en diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De Gemeente kan bij inkopen en aanbestedingen bijvoorbeeld het hergebruik van materialen en afvalreductie vereisen en/of eisen dat de producten zijn gemaakt van hergebruikte grondstoffen. De Gemeente heeft net als alle Friese gemeenten, Provincie Fryslân, Rijkswaterstaat Noord en Wetterskip Fryslân het ambitiedocument "Circulaire Economie" op 19 maart 2019 ondertekend².

Internationale Sociale Voorwaarden

De Internationale Sociale Voorwaarden (ISV), gebaseerd op de fundamentele arbeidsnormen van de International Labour Organisation (ILO), vereisen dat leveranciers analyseren of er risico's zijn op schendingen van arbeidsnormen en mensenrechten in hun productieketen (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon). Als er risico's zijn, dan moeten Ondernemers zich inspannen om deze risico's te voorkomen of te verkleinen. Hiertoe kan de Gemeente bij inkopen en aanbestedingen de ISV van toepassing verklaren. In de Offerteaanvraag kan de Gemeente de ISV opnemen als uitvoeringseis.

b. De Gemeente wil dat inkopen ook een social return opleveren.

Social return is het principe dat Ondernemers naast het uitvoeren van de reguliere opdracht iets terugdoen voor de Gemeente, op maatschappelijk of sociaal vlak. De Gemeente wil dat haar inkopen ook een sociale opbrengst (return) opleveren voor de maatschappij.

De Gemeente vindt het van belang dat bij opdrachten, waarbij dat passend is, mogelijkheden te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De Social Return paragraaf, de zogenaamde 'Friese eis' wordt, waarbij dat passend is, van toepassing verklaard bij aanbestedingen. Conform de beslisboom van het coördinatiepunt Social Return wordt bepaald of Social Return passend is.

2. **Was/Wordt bij besluit 2:** Te kiezen voor enkelvoudig aanbesteden voor opdrachten met een waarde tussen €25.000,- en €50.000,- en dit vast te leggen in het beleid.

Paragraaf 5.6 'Bepalen van de inkoopprocedure'

In het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid begint paragraaf 5.6 'Bepalen van de inkoopprocedure' op bladzijde 13. De volgende tekst stellen we voor ter vervanging van de oude tekst in het inkoopbeleid, vanaf *De Gemeente heeft de vrijheid om zelf zorg te dragen voor haar taken (zelfvoorziening) of deze taken uit te besteden aan de markt.* tot paragraaf 5.7 'Raming en financiële budget'.

NIEUWE TEKST PARAGRAAF 5.6 INKOOPBELEID

De Gemeente conformeert zich bij de keuze voor een passende aanbestedingsprocedure aan de voorschriften uit de Gids Proportionaliteit:

Voorschrift 3.4 A: *De aanbestedende dienst beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is, daarbij slaat hij in ieder geval acht op de volgende aspecten:*

- *omvang van de opdracht;*
- *transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;*
- *aantal potentiële inschrijvers;*
- *gewenst eindresultaat;*
- *complexiteit van de opdracht;*
- *type van de opdracht en het karakter van de markt.*

De Gemeente zal – met inachtneming van de Gids Proportionaliteit – bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij de Gemeente gemotiveerd aangeeft waarom zij hiervan wenst af te wijken.

Soort opdracht	Grensbedrag exclusief BTW	Aangewezen procedure
Levering of Dienst	tot € 50.000	Enkelvoudig onderhands offerteaanvraag/ (één-op-één) gunning
	vanaf € 50.000 tot € Europese drempelbedrag onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Meervoudig onderhandse procedure Nationale aanbesteding (publicatie)
Sociale en andere specifieke diensten (SAS)	vanaf € Europese drempelbedrag tot € Europese drempelbedrag	Europese aanbestedingsprocedure Enkelvoudig onderhands offerteaanvraag/ (één-op-één) gunning of Meervoudig onderhandse procedure
	onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Nationale aanbesteding (publicatie) Europese aanbestedingsprocedure
Werken en concessie-overeenkomsten	tot € 100.000	Enkelvoudig onderhands (één-op-één) gunning
	vanaf € 100.000 tot € 1,75 mln. onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Meervoudig onderhandse procedure Nationale openbare aanbesteding (publicatie)
	vanaf € 1,75 mln. tot € Europese drempelbedrag	Nationale openbare aanbesteding (publicatie) Europese aanbestedingsprocedure

OUDE TEKST PARAGRAAF 5.6 INKOOPBELEID

De Gemeente heeft de vrijheid om zelf zorg te dragen voor haar taken (zelfvoorziening) of deze taken uit te besteden aan de markt.

Indien de Gemeente kiest voor een bepaalde inkoopprocedure, hanteert zij (onder meer) het onderstaande uitgangspunt. Bij deze afweging is onder meer het type Werk, Dienst of Levering en de markt van belang. De Gemeente zal – met inachtneming van de Gids Proportionaliteit – bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij de Gemeente gemotiveerd aangeeft waarom zij hiervan wenst af te wijken.

Soort opdracht	Grensbedrag exclusief BTW	Aangewezen procedure
Levering of Dienst	tot € 25.000	Enkelvoudig onderhands offerteaanvraag/ (één-op-één) gunning
	vanaf € 25.000 tot € 50.000	Meervoudig onderhandse procedure, OF Enkelvoudig onderhands (één-op-één) gunning ¹
Sociale en andere specifieke diensten (SAS)	vanaf € 50.000 tot € Europese drempelbedrag onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Meervoudig onderhandse procedure Nationale aanbesteding (publicatie)
	vanaf € Europese drempelbedrag tot € Europese drempelbedrag	Europese aanbestedingsprocedure Enkelvoudig onderhands offerteaanvraag/ (één-op-één) gunning of Meervoudig onderhandse procedure
	onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Nationale aanbesteding (publicatie) Europese aanbestedingsprocedure

Vervolg - Tabel grensbedragen en inkoopvormen De Fryske Marren (bedragen zijn exclusief BTW)

Soort opdracht	Grensbedrag exclusief BTW	Aangewezen procedure
Werken en concessie-overeenkomsten	tot € 100.000	Enkelvoudig onderhands (één-op-één) gunning
	vanaf € 100.000 tot € 1,75 mln. onafhankelijk van het bedrag onder € Europese drempelbedrag met een duidelijk grensoverschrijdend belang	Meervoudig onderhandse procedure Nationale openbare aanbesteding (publicatie)
	vanaf € 1,75 mln. tot € Europese drempelbedrag	Nationale openbare aanbesteding (publicatie)

1) Bij voorkeur wordt bij een geraamde waarde vanaf € 25.000 tot € 50.000 voor Levering of Dienst een meervoudige onderhandse procedure toegepast; om reden van doelmatigheid kan er gekozen worden voor een enkelvoudig onderhandse gunning. Haar keuze voor de enkelvoudige onderhandse gunning voor opdrachten met een waarde tussen € 25.000 tot € 50.000 motiveert de gemeente in deze gevallen op basis van de in de Gids Proportionaliteit vermelde aspecten, te weten: de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de inschrijvers en de aanbestedende dienst, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt.

vanaf € Europese drempelbedrag

Europese aanbestedingsprocedure

De genoemde procedures in de tabel zijn toegelicht bij de definities.

Goedgekeurd door de directie van De Fryske Marren op 14 december 2023.

Geactualiseerd per 1 januari 2024 (directieadvies: actualisatie inkoopbeleid 2024, Z.717457)